

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

3 – 1973

W niniejszym tomie „Dziejów Najnowszych” publikują swe prace n. in.:

Przemysław Hauser, dr, Instytut Historyczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Henryk Bułhak, mgr, Biblioteka Narodowa

Ludvik Hass, dr, współpracownik Instytutu Historii PAN

Jan J. Milewski, dr, Instytut Historii PAN

Tomasz Strzembosz, dr, Instytut Historii PAN

Emanuel Rostworowski, prof. dr, Instytut Historii PAN

Marian Marek Drozdowski, prof. dr, Instytut Historii PAN

Andrzej Feliks Grabski, doc. dr, Instytut Historii PAN

Andrzej Micewski, red. „Verum”

Stefan Kieniewicz, prof. dr, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego

Felks Tych, prof. dr, Centralne Archiwum Partyjne Komitetu Centralnego PZPR

Bogdan Gadowski, mgr Muzeum Historii Polskiego Ruchu Rewolucyjnego w Warszawie

Andrzej Garlicki, doc. dr, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego

Harna JędruszczaK, doc. dr, Instytut Historii PAN

Janusz Żarnowski, prof. dr, Instytut Historii PAN

Jan Borkowski, doc. dr, Instytut Historii PAN

Taceusz JędruszczaK, prof. dr, Instytut Historii PAN

Józef Dutkiewicz, prof. dr, Instytut Historii Uniwersytetu Łódzkiego

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik V

1973

3

Wrocław — Warszawa — Kraków — Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1973

KOMITET REDAKCYJNY

Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-
-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Tadeusz Jędruszczak,
Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Jan Molenda, Zygmunt
Mańkowski, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy
Janusz Terej, Roman Wapiński, Wojciech Wrzesiński,
Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ

Stanisława Lewandowska

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310 261

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław, Oddział
w Warszawie. 1973. Wyd. 1. Nakład 875+125 egz. Objętość: 24,30 ark.
wyd.; 16 ark. druk.; 20,8 ark. A1. Papier druk. sat. V kl., 70×100 cm.
Oddano do składania 29 V 1973. Podpisano do druku 31 X 1973. Wydru-
kowano w listopadzie 1973 w Zakładach Graficznych Państwowych
Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Łodzi, ul. Kominiarska 1.
Zam. 295/Ko R-17 Cena 30,— zł

SPIS TREŚCI

Przemysław Hauser — Przejęcie obszarów byłego zaboru pruskiego przyznanych Polsce traktatem wersalskim	3
Henryk Bułhak — Początki sojuszu polsko-rumuńskiego i przebieg rokowań o konwencję wojskową w latach 1919 - 1921	21
Ludwik Hass — Liberałowie, ezoterycy, piśsudczycy. Z dziejów polityki w Polsce w latach 1924 - 1928	53
Jan J. Milewski — Wielki kryzys gospodarczy początku lat trzydziestych XX wieku w warunkach kolonialnych: Nigeria	95
Tomasz Strzembosz — Bohater czy bohaterowie akcji „AS”. Sieczychy 1943 - 1968	133

DYSKUSJE I POLEMIKI

Biografistyka dziejów najnowszych — Emanuel Roztworowski, Marian Marek Drozdowski, Andrzej F. Grabski, Andrzej Micewski, Stefan Kieniewicz, Feliks Tych, Bogdan Gadowski, Andrzej Garlicki, Hanna Jędruszczaek, Janusz Żarnowski, Jan Borkowski, Tadeusz Jędruszczaek	153
---	-----

MISCELLANEA

Józef Dutkiewicz — Z papierów Marcellego Handelsmana	187
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

G. Matei, La Roumanie et les problèmes du désarmement (1919 - 1934) — Waldemar Michowicz	199
A. Polonsky, Politics in Independent Poland 1921 - 1939. The Crisis of Constitutional Government — Maria Nowak-Kiełbikowa	203
M. Sprusiński, Juliusz Kaden-Bandrowski. Życie i twórczość — Hanna Jędruszczaek	208
K. Dmytruk, Bezbatczenky, Prawda pro uczast'ukrajińskich burżuaznych nacionalistiw i cerkownych ijerarchiw u pidgotowci napadu faszystskojii nimeczczyny na SRSR — Ryszard Torzecki	213
J. Charlot, The Gaullist Phenomenon, The Gaullist Movement in the Fifth Republic — Henryk Korczyk	217
Jan Zamojski — Uwagi i refleksje nad rocznikiem 1972 kwartalnika »Révue d'histoire de la deuxième guerre mondiale« (Francja)	222

ZYCIE NAUKOWE

XXV lat Instytutu Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR — Piotr Łossowski	239
Dyskusja w NRF wokół konferencji monachijskiej z 1947 r. — Tomasz Szarota	242
Archiwiści i historycy o walorach dokumentów audiowizualnych jako źródeł historycznych — Jan Zamojski	245

IN MEMORIAM

Wacław Poterański (1917 - 1972) — Witold Stankiewicz	251
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Пшемыслав Хаусер — Присоединение признанных Польше Версальским мирным договором территорий, аннексированных в прошлом Пруссией	3
Генрик Булхак — Зачатки польско-румынского союза и ход переговоров о военной конвенции в 1919—1921 гг.	21
Людвик Хасс — Либералы, эзотерики, пилсудчики. Из истории политической жизни Польши в 1924—1928 гг.	53
Ян Милевски — Большой экономический кризис 1929—1935 гг. в колониальных условиях: Нигерия	95
Томаш Стшембош — Герой или герои операции „AS”. Сечихи 1943—1968	133

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

Биографистика периода новейшей истории — Эмануэль Ростворовски, Мариан Марек Дроздовски, Анджей Ф. Грабски, Анджей Мицевски, Стефан Кеневич, Феликс Тых, Богдан Гадомски, Анджей Гарлицки, Ханна Ендрушак, Януш Жарновски, Ян Борковски, Тадеуш Ендрушак	153
--	-----

MISCELLANEA

Юзеф Дуткевич — Из бумаг Марцелия Хандельсмана	187
--	-----

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

G. Matei, La Roumanie et les problèmes du désarmement (1919—1934) — Вальдемар Михович	199
A. Polonsky, Politics in Independent Poland 1921—1939. The Crisis of Constitutional Government — Мария Новак-Келбикова	203
M. Sprusiński, Juliusz Kaden-Bandrowski. Życie i twórczość — Ханна Ендрушак	208
К. Дмитрук, Безбатченки, Правда про участь українських буржуазних націоналістів і церковних ієрархів у підготовці нападу фашистської Німеччини на СРСР — Рышард Тожецки	213
I. Charlot, The Gaullist Phenomenon, The Gaullist Movement in the Fifth Republic — Генрик Корчик	217
Ян Замојски, Замечания и размышления на тему ежеквартального журнала „Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale” 1972 года (Франция)	222

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

25-летие Института славяноведения и балканистики АН СССР — Пётр Лоссовски	239
Дискуссия в ФРГ, посвященная Мюнхенскому совещанию 1947 г. — Томаш Шарота	242
Архивариусы и историки о достоинствах аудиовизуальных документов как исторических источников — Ян Замојски	245

НЕКРОЛОГИ

Вацлав Потерански (1917—1972) — Витольд Станкевич	251
---	-----

TABLE DES MATIÈRES

Przemysław Hauser — La reprise des territoires annexés par la Prusse lors des partages et attribués à la Pologne par le Traité de Versailles	3
Henryk Bułhak — La genèse de l'alliance polono-roumaine et les négociations relatives à la convention militaire dans les années 1919 - 1921	21
Ludwik Hass — Libéraux, illuminés, pilsudkistes. Un épisode d'histoire de la politique polonaise entre 1924 et 1928	53
Jan J. Milewski — La grande crise économique des années trente du XXe dans les conditions coloniales: le Nigeria	95
Tomasz Strzembosz — Le héros ou les héros de l'action «AS». Sieczychy 1943 - 1968	133

DISCUSSIONS ET POLEMÍQUES

La biographie dans l'histoire récente — Emanuel Rostworowski, Marian Marek Drozdowski, Andrzej F. Grabski, Andrzej Micewski, Stefan Kieniewicz, Feliks Tych, Bogdan Gądomski, Andrzej Garlicki, Hanna Jędruszcak, Janusz Żarnowski, Jan Borkowski, Tadeusz Jędruszcak	153
---	-----

MISCELLANEA

Józef Dutkiewicz — Parmi les papiers laissés par Marcei Handelsman	187
--	-----

CHRONIQUE DES LIVRES

G. Matei, La Roumanie et les problèmes du désarmement (1919 - 1934) — Waldemar Michowicz	199
R. Polonsky, Politics in Independent Poland 1921 - 1939. The Crisis of Constitutional Government — Maria Nowak-Kiełbikowa	203
M. Sprusiński, Juliusz Kaden-Brandrowski, Życie i twórczość — Hanna Jędruszcak	208
K. Dmytrow, Bezbatchenky, Prawda pro outchastj oukrajnskikh bourgeoisnykh natsjonalistiv i tserkovnykh iyerarkhiv ou pidgotovkoi napadou fachistskoj nimethtchyzny na SRSR — Ryszard Torzecki	213
J. Charlot, The Gaullist Phenomenon, The Gaullist Movement in the Fifth Republic — Henryk Korczyk	217
Jan Zamojski — Remarques et réflexions sur l'année 1972 du trimestriel »Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale« (France)	222

VIE SCIENTIFIQUE

Les vingt-cinq ans de l'Institut de civilisations slaves et balkaniques de l'Académie des Sciences de l'U.R.S.S. — Piotr Łossowski	239
La discussion en R.F.A. au sujet de la conférence de Munich de 1947 — Tomasz Szarota	242
Les archivistes et les historiens au sujet des documents audiovisuels en tant que sources historiques — Jan Zamojski	245

IN MEMORIAM

Wacław Poterański (1917 - 1962) — Witold Stankiewicz	251
--	-----

